

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PROMOTION

กลุ่มศึกษาและพัฒนาระบบส่งเสริมอุตสาหกรรม
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

การศึกษาแนวทางการพัฒนา ความร่วมมือจากต่างประเทศ ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

รายงานการศึกษาแนวทางการพัฒนา
ความร่วมมือจากต่างประเทศ
ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

กลุ่มศึกษาและพัฒนาระบบส่งเสริมอุตสาหกรรม
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

บทสรุปผู้บริหาร

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม มีภารกิจหลักในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้ให้บริการ ธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้น รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานให้บริการ ธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาองค์กรและศักยภาพของบุคลากรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกระดับผ่านโครงการและกิจกรรมที่ กสอ. ออกแบบขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ

เพื่อให้การดำเนินงานด้านต่างประเทศของ กสอ. บรรลุเป้าหมายและมีประเทศร่วมพัฒนาภาคอุตสาหกรรมกว้างขวางขึ้น กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กน.กสอ.) ได้จัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาความร่วมมือจากต่างประเทศด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพจำนวน ๒ แนวทาง ดังนี้

๑) แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ

กสอ. มีการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันมีการลงนามความร่วมมือระหว่าง กสอ. และหน่วยงานในต่างประเทศ จำนวน ๔๒ ฉบับ ประกอบด้วย ประเทศญี่ปุ่น ๓๑ ฉบับ สาธารณรัฐเกาหลี ๔ ฉบับ สาธารณรัฐประชาชนจีน ๒ ฉบับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๑ ฉบับ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ๑ ฉบับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๑ ฉบับ และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ๑ ฉบับ ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนางานด้านต่างประเทศให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผู้ดูแลในภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์และแผนงาน คือ กน.กสอ. และมีหน่วยงานรับผิดชอบในเชิงปฏิบัติที่ชัดเจน ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานด้านต่างประเทศได้ตามภารกิจของตน กน.กสอ. จึงมีแนวคิดในการเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบส่งเสริมอุตสาหกรรม แนวคิด 1 Division 1 Partnership (One Division One Partnership) โดยนำการลงนามความร่วมมือระหว่าง กสอ. และหน่วยงานในต่างประเทศที่มีอยู่เดิมมาพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่เหมาะสมในการพัฒนาให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องที่เป็นรูปธรรม โดยในอนาคตทุกหน่วยงานใน กสอ. ควรมีคู่ความร่วมมือหรือพันธมิตร (Partnership) อย่างน้อย ๑ หน่วยงานต่างประเทศ

๒. แนวทางการพัฒนาความร่วมมือใหม่ ๆ กับต่างประเทศ โดยมีข้อเสนอแนวทางการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของประเทศและอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ตลอดจนศึกษาภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น โดยมี กน.กสอ. เป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันของความร่วมมือกับต่างประเทศ ภาพรวมความต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย รวมถึงวิเคราะห์หน่วยงานภายใน กสอ. ที่ควรได้รับการเชื่อมโยงความร่วมมือดังกล่าว เพื่อให้มีหน่วยปฏิบัติรับช่วงต่อเมื่อมีการประสานความร่วมมือกันเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๒) ศึกษากฎ ระเบียบ และ Protocol ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๓) พัฒนาช่องทางการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งเชิงรับและเชิงรุกให้เหมาะสมกับประเทศที่ กสอ. จะเชื่อมโยงความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๔) จัดเวทีให้ผู้บริหารของทั้งสองประเทศหารือ/เจรจาความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำข้อมูลประเด็นหยิบยกที่ควรนำมาหารือ/เจรจาความร่วมมือ

๕) ประสานความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดย กสอ. ร่วมกับหน่วยปฏิบัติพิจารณาประเด็นความร่วมมือและแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรมต่อไป

๖) เมื่อความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) เรียบร้อยแล้ว กสอ. ควรส่งต่อหน้าที่ให้แก่หน่วยปฏิบัติที่รับผิดชอบตามประเภทของอุตสาหกรรมโดยตรง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	๒
บทที่ ๑ บทนำ.....	๕
๑.๑ ที่มาและความสำคัญ.....	๕
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๕
๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย.....	๖
๑.๔ ระยะเวลาดำเนินการศึกษา	๖
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ นโยบายที่เกี่ยวข้อง.....	๗
๒.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์สุขภาพไทย ๔.๐	๗
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ	๑๑
๒.๓ แผนปฏิบัติการการกรมส่งเสริมสุขภาพ	๑๓
๒.๔ อำนาจและหน้าที่ของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน	๑๖
๒.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๖
บทที่ ๓ วิธีการศึกษา.....	๑๗
๓.๑ กรอบการศึกษา.....	๑๗
๓.๒ ขั้นตอนการศึกษา	๑๗
บทที่ ๔ การศึกษา/ทบทวนกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของ กสอ.....	๑๘
๔.๑ กิจกรรม/โครงการความร่วมมือระหว่าง กสอ. และหน่วยงานต่างประเทศ.....	๑๘
๔.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงานด้านต่างประเทศของ กสอ.....	๑๙
บทที่ ๕ แนวทางการพัฒนาความร่วมมือจากต่างประเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพ	๒๐
๕.๑ แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ	๒๐
๕.๒ แนวทางการพัฒนาความร่วมมือใหม่ ๆ กับต่างประเทศ	๒๓
เอกสารอ้างอิง	๒๔
ภาคผนวก.....	๒๕

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

รัฐบาลมีเป้าหมายในการพัฒนาภาคเศรษฐกิจของไทยให้มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันในตลาดโลกและก้าวทันกับสถานการณ์และวิทยาการทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นกลไกหลักอย่างหนึ่งของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ SMEs มีบทบาทสำคัญในการจ้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ ตลอดจนเป็นกลไกในการกระจายรายได้ในสังคม ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ SMEs และผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทยให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (กสอ.) มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ SMEs และผู้ประกอบการ SMEs ให้มีสมรรถนะในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดย กสอ. มุ่งเน้นดำเนินการเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์และศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล เพื่อเป็นการสร้างโอกาสการขยายช่องทางธุรกิจให้กับ SMEs ผ่านการใช้เครื่องมือรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การให้คำปรึกษาแนะนำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนผู้ประกอบการไทยให้สามารถเข้าสู่การเป็นผู้ผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานสากลและสามารถทำการตลาดในระดับโลกได้ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในการส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีโอกาสที่จะขยายตลาดด้วยการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศให้มากขึ้น

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) มีภารกิจที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการประกอบการ ซึ่งที่ผ่านมา กสอ. ได้มีการประสานความร่วมมือกับนานาประเทศด้วยดีเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศญี่ปุ่น ซึ่ง กสอ. ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น ทั้งรัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลกลาง และหน่วยงานเอกชน จำนวน ๓๑ ฉบับ และมีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกับหน่วยงานจากประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ อีกจำนวน ๙ ฉบับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กสอ. สามารถริเริ่มพัฒนาความร่วมมือใหม่ ๆ กับหน่วยงานของประเทศต่าง ๆ ได้ เพื่อให้การดำเนินงานด้านประเทศของ กสอ. บรรลุเป้าหมายและมีประเทศร่วมพัฒนาภาคอุตสาหกรรมกว้างขวางขึ้น กสอ. จึงได้จัดทำรายงานการศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือจากต่างประเทศด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นการแสวงหาช่องทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่าง กสอ. กับหน่วยงานของต่างประเทศ เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- ๑) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ
- ๒) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
ด้านต่างประเทศของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

๑.๔ ระยะเวลาดำเนินการศึกษา

เดือนมิถุนายน – กันยายน ๒๕๖๓

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศ
ในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

บทที่ ๒ นโยบายที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมบรรลุเป้าหมาย จึงได้ดำเนินการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ๔.๐

อุตสาหกรรมของประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถจำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ ๓ กลุ่ม ตามมูลค่าทางเศรษฐกิจและแนวโน้มในการเติบโตในอนาคต ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ อุตสาหกรรมต่อยอดอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) คือ อุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพความเชี่ยวชาญในการผลิตและเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างมูลค่าการค้าเป็นจำนวนมาก แต่หากขาดการพัฒนาต่อยอดด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ อุตสาหกรรมกลุ่มนี้จะถึงจุดอิ่มตัวและมีความสามารถในการเติบโตต่ำ จึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยพัฒนาให้กลุ่มอุตสาหกรรมนี้เติบโตต่อไปได้

๑) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ได้แก่ การผลิตเครื่องยนต์และชิ้นส่วนเครื่องยนต์ ผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ผลิตชิ้นส่วนความปลอดภัยและประหยัดพลังงาน ผลิตอุปกรณ์สำหรับรถยนต์ Hybrid, Electric Vehicles (EV) และ Plug in Hybrid Electric Vehicles (PHEV) ผลิตยางล้อ ผลิตชิ้นส่วนระบบเชื้อเพลิง ผลิตชิ้นส่วนระบบส่งกำลัง ผลิตรถจักรยานยนต์ (ยกเว้นที่มีความจุกระบอกสูบต่ำกว่า ๒๔๘ ซีซี) ยานยนต์ไฟฟ้า

๒) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ได้แก่ การผลิตดังต่อไปนี้ - กลุ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ : SSD, OLED/Flat Panel Display, Chip on Board LED, Sensors , RFID , Electronic Controlling devices, Internet of Things/Smart Home, CCTV, Wearable Devices, อุปกรณ์โทรคมนาคม - กลุ่มผลิตภัณฑ์เดิมที่มีศักยภาพ : HDD, IC, Diode, Transistor, Multilayer PCB และ Flexible Printed Circuit - กลุ่มกิจการออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ : Microelectronics Design, Embedded System Design, IC Design

๓) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ การท่องเที่ยวที่สร้างมูลค่า การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) เป็นต้น

๔) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ การผลิตสารสกัดจากวัตถุดิบธรรมชาติ สารออกฤทธิ์ (Active Ingredient) จากวัตถุดิบทางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติ (ถั่วมือยาง ถูยงอนามัย ยางเบร้ง) เป็นต้น

๕) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่มเสริมสุขภาพ (Functional Foods) อาหารทางการแพทย์ (Medical Food) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Food Supplement) นวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) เป็นต้น

กลุ่มที่ ๒ อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) คือ กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเข้มข้น กลุ่มนี้มีความสามารถในการเติบโตต่อไปในอนาคตสูงแต่เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมใหม่ยังไม่มีผู้ประกอบการน้อย กลุ่มอุตสาหกรรมยังไม่เข้มแข็ง มูลค่าทางเศรษฐกิจยังไม่มากนักเมื่อเทียบกับกลุ่มแรก ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ อีกทั้ง เนื่องจากทั้ง ๕ อุตสาหกรรมเดิมมีขีดจำกัดไม่เพียงพอที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตได้อย่างก้าวกระโดด จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา New S-curve ควบคู่ไปด้วยเพื่อเปลี่ยนรูปแบบสินค้าและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

๑) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (Robotics) ได้แก่ หุ่นยนต์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ กระบวนการฉีดพลาสติก อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ หุ่นยนต์ด้านการแพทย์ เป็นต้น

๒) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) ได้แก่ กิจกรรมสาธารณูปโภค และบริการเพื่อการขนส่ง ศูนย์รวมกิจการโลจิสติกส์ทันสมัย การบริการและซ่อมบำรุงอากาศยาน (Maintenance, Repair and Overhaul: MRO) อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ธุรกิจมูลค่าสูงที่ต้องการความเร็วจากการขนส่งทางอากาศ (Time Sensitive Product) อากาศยานไร้คนขับ (Drone) การผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ระบบนำทางและซอฟต์แวร์ต่าง ๆ และสถาบันการศึกษาและอบรมด้านการบิน เป็นต้น

๓) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีชีวภาพครบวงจร เคมีชีวภาพและพลาสติกชีวภาพ (Bio-Chemical/Bioplastic) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)

๔) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) ได้แก่ สมอกลฝังตัว (Embedded Software) ซอฟต์แวร์ช่วยในการบริหารจัดการ (Enterprise Software) เนื้อหาดิจิทัล (Digital Content) ธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริโภค (Consumer insight Analytics and Data Center) ระบบประมวลผลกลุ่มเมฆ (Cloud Computing) ระบบความปลอดภัยในโลกไซเบอร์ (Cyber Security) เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตเชื่อมต่ออุปกรณ์ (Internet of Thing) เมืองอัจฉริยะ (Smart City) สื่อและแอนิเมชันสร้างสรรค์ (Creative Media and Animation)

๕) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ การแพทย์ทางไกลผ่าน ICT เพื่อการติดตาม ปรีกษา วินิจฉัย และรักษา การผลิตเครื่องมือแพทย์ ผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุ การผลิตยา ยาประเภชีววัตถุต้นแบบ (Biologic) ชีววัตถุคล้ายคลึง (Biosimilar) และการผลิตยาสมุนไพร

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบข้อเสนอ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายนี้ เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต โดยข้อเสนอดังกล่าวมุ่งเน้นการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากต่างประเทศเข้ามาพัฒนา และมีการประมาณการว่าการต่อยอดอุตสาหกรรมเดิม (First S-Curve) จะสามารถเพิ่มรายได้ของประชากรได้ประมาณร้อยละ ๗๐ จากเป้าหมาย ส่วนอีกร้อยละ ๓๐ จะมาจากอุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve)

กลุ่มที่ ๓ อุตสาหกรรมที่ต้องปฏิรูป ควรต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอุตสาหกรรมในกลุ่มนี้มีหลายอุตสาหกรรมที่ยังใช้เทคโนโลยีเดิมในการผลิต มีความสามารถและแนวโน้มในการเจริญเติบโตที่จำกัด และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงต้องมีการปฏิรูปอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ใหม่ เช่น การรวมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมเครื่องหนัง และอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมแฟชั่น โดยเพิ่มการออกแบบที่สร้างสรรค์ การออกแบบที่สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น เสื้อผ้า Nanotech สำหรับเล่นกีฬา เครื่องนุ่งห่มสำหรับวงการแพทย์ เครื่องนุ่งห่มที่ช่วยด้านสุขภาพ เป็นต้น กลุ่มถัดมา ได้แก่ การรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมวัสดุ (Material) ที่รวบรวมอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น โลหะ อโลหะ ไม้ ปูน เซรามิก แก้วและกระจก โดยอุตสาหกรรมวัสดุต้องมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาวัสดุต่าง ๆ เช่น พัฒนาวัสดุผสม (Composite Material) หรือการพัฒนาวัสดุให้ทนทาน ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainable Material) นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติก ที่สามารถพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีในการผลิตให้เป็นเทคโนโลยีสะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างให้อุตสาหกรรมสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

การที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนา โดยต้องมีการกำหนดกรอบเทคโนโลยีหลักเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยการแปลงความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมให้เป็นความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยการเติมความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อปรับโครงสร้างจากกลุ่มอุตสาหกรรมดั้งเดิมสู่กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าและความซับซ้อนสูง ซึ่งขับเคลื่อนด้วย ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้แก่

๑. กลุ่มอาหารเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) เป็นการใช้นวัตกรรมทางด้านการเกษตร (AgriTech) เทคโนโลยีอาหาร (FoodTech) เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากชีวภาพ หรือมีการแปรรูปวัสดุชีวภาพ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม การเกษตรแปรรูป ซึ่งมีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มของเทคโนโลยีในกลุ่มคลัสเตอร์นี้ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) ในการปรับปรุงพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การพัฒนาอาหารเพื่อสุขภาพ และการใช้ชีววิทยาสังเคราะห์ และกลุ่มอุตสาหกรรมชีวภาพ เช่น เชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ เป็นต้น

๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio-Med) การใช้เทคโนโลยีสุขภาพ (HealthTech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Meditech) ในการผลิตสินค้าและบริการด้านสุขภาพ เช่น ยา สมุนไพร อาหารเสริม อุปกรณ์ทางการแพทย์ และการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานและพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ทั้งในแง่ของอุปกรณ์และมาตรฐานของการบริการ โดยแนวโน้มของเทคโนโลยีในกลุ่มคลัสเตอร์นี้ ได้แก่ การสร้างอุปกรณ์เครื่องมือการแพทย์ระดับนาโนเทคโนโลยีการตรวจวัดสุขภาพผ่านอุปกรณ์สวมใส่ (Wearable devices) การพิมพ์แบบ ๓ มิติ ซึ่งสามารถช่วยในการรักษาและฟื้นฟูอวัยวะหรือเนื้อเยื่อต่าง ๆ ของร่างกายได้

๓. กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะหุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) การพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) หุ่นยนต์บริการ ที่สร้างมูลค่า ได้แก่ หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติด้านการแพทย์ การศึกษา ด้านการเกษตร และหุ่นยนต์ช่วยเหลือผู้สูงอายุและให้บริการสังคม และ ๒) หุ่นยนต์ในอุตสาหกรรม ที่สามารถต่อยอดและส่งเสริมกลุ่มอื่นได้อีก โดยเฉพาะหุ่นยนต์ที่ช่วยในการผลิตยานยนต์สมัยใหม่ โดยแนวโน้มของเทคโนโลยีในกลุ่มคลัสเตอร์นี้ ได้แก่ เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เทคโนโลยีหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมการใช้อุปกรณ์และเซนเซอร์ไร้สาย เป็นต้น

๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IoT, Artificial Intelligence & Embedded Technology) การพัฒนาเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ (Internet of Things: IoT) การพัฒนาด้านคลังข้อมูล (Big Data) การพัฒนาสมาร์ตซิตี้ ค้นหาสถานที่ท่องเที่ยว การจองที่พัก สมาร์ตฟาร์ม (Smart Farm) ที่ใช้ระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลการผลิตพืชผล จนถึงการจำหน่าย หรือ Wellness and Medical IoT Service บริการทางสุขภาพครบวงจร ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เป็นต้น โดยแนวโน้มของเทคโนโลยีในกลุ่มคลัสเตอร์นี้ ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเชื่อมโยงอุปกรณ์ต่าง ๆ การใช้ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การพัฒนาด้านอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาเมืองให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ เป็นต้น

๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) เป็นการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในอุตสาหกรรมที่ต้องใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบพัฒนาสินค้าและบริการ ได้แก่ อุตสาหกรรมแฟชั่น เช่น เครื่องนุ่งห่มสิ่งทอ เครื่องหนัง อัญมณีและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมสื่อสร้างสรรค์และแอนิเมชัน เช่น ภาพยนตร์ การพิมพ์ สิ่งพิมพ์อุตสาหกรรมไลฟ์สไตล์ เช่น เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน ของขวัญ ของชำร่วยและของตกแต่งบ้าน และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตัวอย่างแนวโน้มของเทคโนโลยีในกลุ่มคลัสเตอร์นี้ ได้แก่ เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) เพื่อออกแบบและพัฒนาเฟอร์นิเจอร์ที่มีเอกลักษณ์การสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์ที่สื่อถึงวัฒนธรรม ออกแบบโฆษณาในรูปแบบใหม่ที่ดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย รวมไปถึงการออกแบบอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือการใช้เทคโนโลยีการท่องเที่ยว (Traveltech) เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ

การต่างประเทศมีส่วนขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลกและมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทย และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นและการเปลี่ยนแปลงอำนาจทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศของประเทศไทย ดังนั้นแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศจึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของประเทศไทยเพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทย มีเอกภาพทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก” ประกอบด้วยเป้าหมายและประเด็นสำคัญ ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) มีความมั่นคง (๒) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (๓) มีมาตรฐานสากล (๔) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (๕) มีพลัง ซึ่งสื่อเจตนารมณ์ว่าการต่างประเทศที่มีพลวัตจะช่วยให้ประเทศชาติและประชาชนไทย

แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ ประกอบด้วย ๑) แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ๒) แผนย่อยความร่วมมือเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ ๓) แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ๔) แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก ๕) แผนย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ โดยการทำงานด้านเศรษฐกิจนั้นมีความเกี่ยวเนื่องกับแผนย่อยความร่วมมือเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

แผนย่อยความร่วมมือเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ

แผนย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน) มุ่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านความร่วมมือกับมิตรประเทศทั่วโลก ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือต่าง ๆ และการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยขยายตลาดในต่างประเทศ ขณะเดียวกัน การพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน ไทยจึงจะต้องใช้ประโยชน์จากความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่าง ๆ ของต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

แผนย่อยความร่วมมือเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ ระบุแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของนวัตกรรม เพื่อพัฒนาภาคการผลิตและบริการที่จะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย และให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของภูมิภาคเอเชีย

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ของไทย เพื่อมุ่งให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการกระจายความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคและเป็นประตูเอเชียที่สำคัญ รวมทั้งพัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมสินค้าและอุตสาหกรรมของไทยเข้าไปในห่วงโซ่มูลค่าโลก

๓) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มุ่งกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างทั่วถึงมากขึ้น รวมทั้งมีบทบาทที่แข่งขันในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ อาเซียน กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค : ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี - เจ้าพระยา - แม่โขง กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค : ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอล สำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เป็นต้น รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับ

๔) แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงเรียนรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากประเทศที่มีศักยภาพในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศไทย รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือในด้านการยกระดับการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และแรงงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนไทย และดึงดูดคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการบริหารจัดการการนำเข้าและใช้ประโยชน์จากแรงงานและผู้ที่มีความสามารถหรือทักษะพิเศษจากต่างประเทศอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืน

๕) เสริมสร้างความร่วมมือและเจรจากับมิตรประเทศ องค์กร และภาคธุรกิจต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสและลดอุปสรรคทางเศรษฐกิจของไทย รวมถึงเสริมสร้างขีดความสามารถและสนับสนุนการแสวงหาตลาดแหล่งลงทุน และแหล่งวัตถุดิบใหม่ของผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจภาคบริการของไทย โดยเน้นการต่อยอดพื้นฐานที่เข้มแข็งของไทยและเอกลักษณ์ไทยในด้านการบริการ โดยใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ต่างประเทศ เพื่อมุ่งให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการบริการในภูมิภาค โดยเฉพาะในด้านที่ไทยมีจุดแข็ง

๖) ขยายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการส่งเสริมความมั่นคงทางพลังงาน ทรัพยากรน้ำและอาหารของประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการประชุมหารือและเจรจาในระดับต่าง ๆ การแสวงหาแหล่งทรัพยากร และการต่อยอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ของไทย

๗) ใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์และความร่วมมือจากต่างประเทศ เพื่อรองรับความท้าทายควบคู่กับการส่งเสริมโอกาสจากสังคมสูงวัยของไทยและของโลก รวมทั้งร่วมมือกับภาคส่วนที่มีศักยภาพของมิตรประเทศในการสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพของประชากรกลุ่มเปราะบาง อาทิ เด็ก สตรี คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นต้น ในการเข้าถึงโอกาสทางสังคมและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมและแนวโน้มที่สำคัญของโลก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๘) เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับนานาประเทศทั้งในระดับทวิภาคี ไตรภาคี ภูมิภาค และพหุภาคีเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๓ แผนปฏิบัติการการกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

วิสัยทัศน์ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม “เป็นองค์กรนำวิสาหกิจไทยสู่อุตสาหกรรม ๔.๐”

พันธกิจของส่วนราชการ

๑. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้น
๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานให้บริการธุรกิจอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ
๓. พัฒนานโยบายและศักยภาพบุคลากรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง
๔. สร้างเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกระดับ

โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีแผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ใน ๔ ประเด็น มีรายละเอียดดังตารางที่ ๒.๑

ตารางที่ ๒.๑ แผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๔) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

แผนปฏิบัติการ	เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑. แผนปฏิบัติการ เรื่อง เพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในทุกระดับ	เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ และ SMEs โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ด้วยการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการดำเนินธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการใหม่และเสริมสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ด้วยมาตรฐาน นวัตกรรม เทคโนโลยี ดิจิทัล ความคิดสร้างสรรค์เชื่อมโยงการตลาด รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในอุตสาหกรรมเป้าหมายตลอดโซ่อุปทานให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้น	๑) สร้างและบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ ๒) เสริมสร้างผลิตภาพและมูลค่าเพิ่ม SMEs ๓) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรม ๔) เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม
๒. แผนปฏิบัติการ เรื่อง สร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก	เพื่อส่งเสริมและพัฒนาชุมชนและเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชากร โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน สร้างอาชีพและรายได้ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มี ความมั่นคง ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร เพื่อเตรียมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต	๑) สร้างและยกระดับผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานราก ๒) เพิ่มช่องทางและโอกาสทางการตลาดสินค้าชุมชน

แผนปฏิบัติราชการ	เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๓. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง พัฒนาปัจจัยสนับสนุนที่เอื้อต่อการประกอบการ	เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้าถึงบริการที่มีประสิทธิภาพ และทันสมัยอย่างครบวงจรทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค โดยพัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่การพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบดิจิทัล การให้บริการปรึกษาแนะนำ บริการเครื่องจักรกลาง สร้างโอกาสทางธุรกิจและการตลาด เงินทุน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ จากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรมชั้นนำระดับประเทศและระดับโลก	๑) พัฒนาการบริการให้มีประสิทธิภาพทันสมัย เข้าถึงได้อย่างสะดวกและครบวงจร ๒) สร้างและพัฒนาเครือข่ายหน่วยงานและผู้ให้บริการธุรกิจอุตสาหกรรม ๓) สร้างโอกาสทางธุรกิจและการตลาด ๔) พัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา SMEs
๔. แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง บริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูง	เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะ โดยสามารถให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยี และดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับภารกิจ ความต้องการขององค์กร และบริบทการพัฒนาประเทศ	๑) พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะและสมรรถนะบุคลากร ๒) กระตุ้นจิตสำนึก ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริตในองค์กร ๓) ประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ดิจิทัล และพัฒนาสุขภาวะภายในองค์กร

๒.๔ อำนาจและหน้าที่ของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ตามกฎหมายว่าด้วยส่วนราชการ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) จัดทำและพัฒนายุทธศาสตร์ของกรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวง
- (๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในระดับต่าง ๆ ของกรมไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผล
- (๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่า ตลอดจนประสานและดำเนินการที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานในสังกัดกรม
- (๔) จัดทำแผนงาน งบประมาณ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของกรม และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารราชการภายในกรม
- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงานความสัมพันธ์กับต่างประเทศและความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการประกอบการ
- (๖) ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาระบบรูปแบบและวิธีการในการส่งเสริมอุตสาหกรรม และการประกอบการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและศักยภาพของพื้นที่เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม
- (๗) ส่งเสริม สนับสนุน เชื่อมโยงและประสานงานด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมและพัฒนาหน่วยงานของกระทรวงในภูมิภาค
- (๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

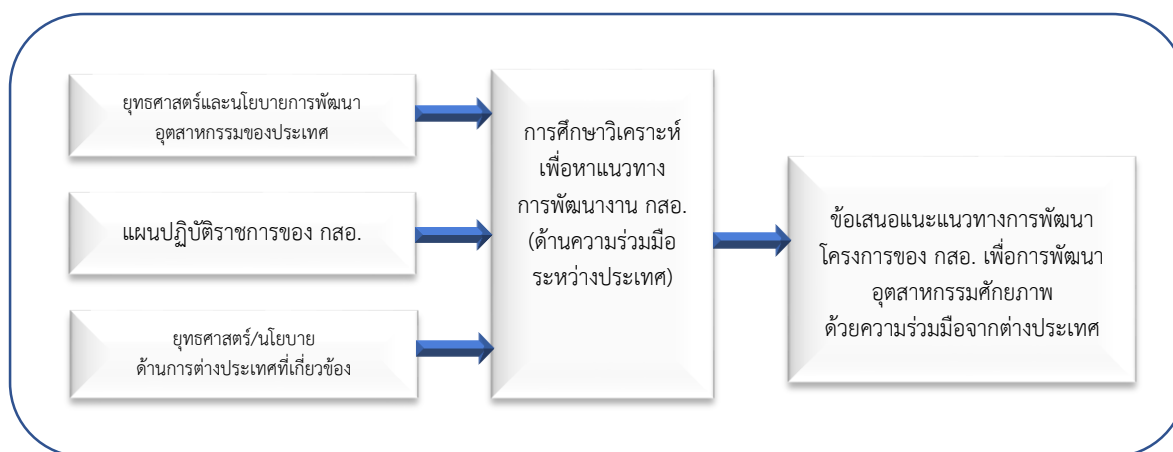
๒.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ๑) ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการค้นคว้าเอกสาร บทความ งานวิจัย หนังสือพิมพ์ หนังสือราชการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ต
- ๒) ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและความร่วมมือระหว่างประเทศ อาทิ อัครราชทูตที่ปรึกษา ฝ่ายอุตสาหกรรม สำนักงานที่ปรึกษาอุตสาหกรรมในต่างประเทศ ประจำกรุงเวียนนา และเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายนิวซีแลนด์ กรมอเมริกา และแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ

บทที่ ๓ วิธีการศึกษา

๓.๑ กรอบการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงมีการกำหนดกรอบการศึกษาเพื่อเป็นแผนที่นำทางการศึกษา โดยเน้นการศึกษานโยบายและภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ แผนปฏิบัติราชการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนางานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) เพื่อจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการศึกษา จึงได้กำหนดกรอบการศึกษาและขั้นตอนการศึกษาดังแสดงในภาพที่ ๓.๑ ดังนี้

ภาพที่ ๓.๑ กรอบการศึกษา

๓.๒ ขั้นตอนการศึกษา

- ๑) ดำเนินการศึกษาเอกสาร บทความ งานวิจัย ตลอดจนสื่อทั้งออนไลน์และออฟไลน์ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ
- ๒) ดำเนินการทบทวน บทบาทภารกิจของ กสอ. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ
- ๓) ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาโอกาสการพัฒนางานของ กสอ.
- ๔) จัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

บทที่ ๔ การศึกษา/ทบทวนกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมของ กสอ.

๔.๑ กิจกรรม/โครงการ ความร่วมมือระหว่าง กสอ. และหน่วยงานต่างประเทศ

หนึ่งในภารกิจของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐ คือการดำเนินงานเกี่ยวกับงานความสัมพันธ์กับต่างประเทศและความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม และการประกอบการ ซึ่งที่ผ่านมา กสอ. ได้ดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เป็นรูปธรรมกับประเทศต่าง ๆ มีรายละเอียดตามภาคผนวก ก และภาคผนวก ข สรุปได้ ดังนี้

๑. การดำเนินงานความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมระหว่างกัน การสนับสนุนกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมถึงการแลกเปลี่ยนบุคลากร ประกอบด้วย

๑) รัฐบาลท้องถิ่น ๒๑ แห่ง ๒๒ ฉบับ ได้แก่ Saitama, Yamanashi, Akita, Tottori, Shimane, Aichi, Kawasaki, Fukui, Tokyo, Toyama, Minamiboso, Fukuoka, Chiba, Mie, Kyoto, Ehime, Fukushima, Nagano, Kochi, Sendai และ Wakayama

๒) รัฐบาลกลาง ๓ แห่ง ๕ ฉบับ ได้แก่ SMRJ (MOU/LOI/การแลกเปลี่ยนบุคลากร), สถานทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย (LOI) และ Industrial and Product Safety (MOC)

๓) หน่วยงานเอกชน ๔ แห่ง ๔ ฉบับ ได้แก่ AGP Corporation, JC Service Co., Ltd, Denso Corporation และ JTECS

๒. การดำเนินงานความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ

ปัจจุบัน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับประเทศอื่น ๆ จำนวน ๙ ฉบับ ประกอบด้วย

๑) สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ๑ ฉบับ ได้แก่ The Industrial Development Board of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka (IDB)

๒) สาธารณรัฐเกาหลี ๔ ฉบับ ได้แก่ The Small & Medium Business Corporation (SBC), The Korea Productivity Center (KPC), Small and Medium Business Administration of the Republic of Korea (SMBA) และ Mediana Co., Ltd.

๓) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๑ ฉบับ ได้แก่ Federation of Chambers of Commerce and Industry

๔) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๑ ฉบับ ได้แก่ The Department of Small and Medium Enterprise Promotion (DOSMEP)

๕) สาธารณรัฐประชาชนจีน ๑ ฉบับ ได้แก่ Alibaba Group

๖) เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ๑ ฉบับ ได้แก่ Hong Kong Trade Development Council (HKTDC)

๔.๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงานด้านต่างประเทศของ กสอ.

จุดแข็ง (Strength : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
โครงสร้างของ กสอ. มีหน่วยงานที่รองรับภารกิจด้านการต่างประเทศ ได้แก่ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กร.กง.กสอ.)	๑. ยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานด้านความร่วมมือฯ กับต่างประเทศยังไม่ชัดเจน ๒. กสอ. มีความร่วมมือฯ กับประเทศหลัก ๆ เพียงไม่กี่ประเทศ ๓. กสอ. ยังไม่มีความร่วมมือฯ หรือการรับความช่วยเหลือจากกลุ่ม Advanced economy หรือองค์กรระหว่างประเทศที่เป็นรูปธรรมนัก ๔. บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศไม่มากนัก
โอกาส (Opportunity : O)	อุปสรรค (Threats : T)
๑. รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของไทยในเวทีโลก ๒. การดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศของ กสอ. สามารถดำเนินการความร่วมมือฯ ในระดับปฏิบัติได้ โดยมี อก. ดำเนินการภาพรวมเชิงนโยบาย จึงทำให้ กสอ. สามารถใช้ทรัพยากรที่มีเพื่อการพัฒนาความร่วมมือฯ ที่มุ่งเน้นระดับปฏิบัติได้ ๓. เทคโนโลยีการสื่อสารช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสารระหว่างประเทศสามารถทำได้สะดวกมากขึ้น แม้จะอยู่ในสภาวะการณ์ที่ไม่ปกติ เช่น COVID-19	COVID-19 ทำให้การพัฒนาความร่วมมือฯ ระหว่างองค์กรไทยและต่างประเทศไม่สามารถดำเนินได้ในรูปแบบเดิม จำเป็นต้องมีการพัฒนากระบวนการใหม่

บทที่ ๕ แนวทางการพัฒนาความร่วมมือจากต่างประเทศ ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

จากการศึกษาการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) กับหน่วยงานต่างประเทศ และการวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงานด้านต่างประเทศของ กสอ. สามารถนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางสำหรับ กสอ. ใช้ในการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพได้ โดยเห็นว่า กสอ. ควรดำเนินการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศ จำนวน ๒ แนวทาง ดังนี้

๕.๑ แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศ

กสอ. มีการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานของต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันมีการลงนามความร่วมมือระหว่าง กสอ. และหน่วยงานในต่างประเทศ จำนวน ๔๒ ฉบับ ประกอบด้วย ประเทศญี่ปุ่น ๓๑ ฉบับ สาธารณรัฐเกาหลี ๔ ฉบับ สาธารณรัฐประชาชนจีน ๒ ฉบับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๑ ฉบับ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ๑ ฉบับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๑ ฉบับ และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ๑ ฉบับ เมื่อพิจารณารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นในด้านการพัฒนาทางด้านต่างประเทศ อย่างไรก็ตามพบว่า การลงนามดังกล่าวยังไม่มีสานต่อกิจกรรมต่าง ๆ จากการลงนามอย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร และปัจจุบันผู้ดูแลการดำเนินงานด้านต่างประเทศของ กสอ. คือ กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กร.ก.กสอ.) หากพิจารณาการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการต่างประเทศแล้ว ก.ก.กสอ. ควรเป็นผู้ดูแลภาพรวมของงานความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนางานด้านต่างประเทศให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผู้ดูแลในภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์และแผนงาน คือ ก.ก.กสอ. และมีหน่วยงานรับผิดชอบในเชิงปฏิบัติที่ชัดเจน ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินงานด้านต่างประเทศได้ตามภารกิจของตน ก.ก.กสอ. จึงมีแนวคิดในการเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบส่งเสริมอุตสาหกรรม แนวคิด 1 Division 1 Partnership (One Division One Partnership) โดยนำการลงนามความร่วมมือระหว่าง กสอ. และหน่วยงานในต่างประเทศที่มีอยู่เดิมมาพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่เหมาะสมในการพัฒนาให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องที่เป็นรูปธรรม โดยในอนาคตทุกหน่วยงานใน กสอ. ควรมีคู่ความร่วมมือหรือพันธมิตร (Partnership) อย่างน้อย ๑ หน่วยงานต่างประเทศ ดังกรอบแนวทางการดำเนินงานโมเดล 1 Division 1 Partnership ดังภาพที่ ๕.๑

โมเดล 1 Division 1 Partnership

สอบถามข้อมูล

- พื้นที่ที่สนใจทำ MOU
- ศักยภาพในการต่อยอด
- ความสนใจของแต่ละพื้นที่

หน่วยงานต่างประเทศ

หน่วยงานต่าง ๆ ใน กสอ. :

- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองพัฒนาขีดความสามารถธุรกิจอุตสาหกรรม
- กองส่งเสริมผู้ประกอบการและธุรกิจใหม่
- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
- กองพัฒนาดิจิทัลอุตสาหกรรม
- กองพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- กองพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน
- กองพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- กองโลจิสติกส์
- กองพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุอุตสาหกรรม
- ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 - 11
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สอบถามข้อมูล

- ประเภทอุตสาหกรรม
- กิจกรรม พื้นที่ ที่สนใจ

ร่างข้อมูลหน่วยงานต่างประเทศ
ที่มีแนวโน้มจะดำเนินการร่วมกันในอนาคต

ร่างข้อมูลความต้องการ
(ประเภทอุตสาหกรรม กิจกรรม)

สรุปโครงการ/กิจกรรม/ความร่วมมือเบื้องต้น (กง.)

จับคู่หน่วยงาน กสอ.
กับหน่วยงานต่างประเทศ

หน่วยงานต่าง ๆ ใน กสอ. ดำเนินการ
ร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ

ภาพที่ ๕.๑ กรอบแนวทางการดำเนินงานโมเดล 1 Division 1 Partnership

แนวทางการดำเนินการโมเดล 1 Division 1 Partnership

๑. กง.กสอ. พิจารณาความร่วมมือที่มีอยู่เดิมจาก MOU ที่เคยลงนามว่าฉบับใดสามารถต่อยอดในการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมระหว่างหน่วยงานที่เคยลงนาม MOU กับหน่วยงานใน กสอ.

๒. กง.กสอ. ส่งแบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมจาก MOU ที่คัดเลือกไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ใน กสอ. โดยการส่งแบบสำรวจไปยังแต่ละหน่วยงานให้คัดเลือก MOU ที่สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานใน กสอ. นั้น ๆ โดยในแบบสำรวจควรระบุพื้นที่ดำเนินการ สาขาอุตสาหกรรม และลักษณะของกิจกรรมที่สนใจดำเนินการ

๓. กง.กสอ. ส่งข้อมูลภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ใน กสอ. ฉบับภาษาอังกฤษไปยังหน่วยงานต่างประเทศที่เคยลงนาม MOU ด้วย พร้อมแบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมกับหน่วยงานใน กสอ. โดยในแบบสำรวจควรระบุพื้นที่ดำเนินการ สาขาอุตสาหกรรม และลักษณะของกิจกรรมที่สนใจดำเนินการ

๔. กง.กสอ. รวบรวมแบบสำรวจความต้องการจากทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ใน กสอ. และหน่วยงานต่างประเทศที่ กสอ. เคยลงนาม MOU ด้วย แล้ววิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการจับคู่หน่วยงาน กสอ. และหน่วยงานต่างประเทศ แล้วเสนอให้ผู้บริหาร กสอ. เพื่อพิจารณาในภาพรวมต่อไป

๕. เมื่อผู้บริหาร กสอ. เห็นชอบผลการจับคู่หน่วยงาน กสอ. และหน่วยงานต่างประเทศที่ กง.กสอ. นำเสนอแล้ว ให้ กง.กสอ. แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

๕.๒ แนวทางการพัฒนาความร่วมมือใหม่ ๆ กับต่างประเทศ

กง.กสอ. ขอเสนอแนวทางการพัฒนาความร่วมมือใหม่ ๆ กับต่างประเทศ โดยมีข้อเสนอแนวทางการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของประเทศและอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพตลอดจนศึกษาภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น โดยมี กง.กสอ. เป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันของความร่วมมือกับต่างประเทศ ภาพรวมความต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย รวมถึงวิเคราะห์หน่วยงานภายใน กสอ. ที่ควรได้รับการเชื่อมโยงความร่วมมือดังกล่าว เพื่อให้มีหน่วยปฏิบัติรับช่วงต่อเมื่อมีการประสานความร่วมมือกันเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๒) ศึกษากฎ ระเบียบ และ Protocol ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๓) พัฒนาช่องทางการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งเชิงรับและเชิงรุก ให้เหมาะสมกับประเทศที่ กสอ. จะเชื่อมโยงความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๔) จัดเวทีให้ผู้บริหารของทั้งสองประเทศหารือ/เจรจาความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำข้อมูลประเด็นหยิบยกที่ควรนำมาหารือ/เจรจาความร่วมมือ

๕) ประสานความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดย กง.กสอ. ร่วมกับหน่วยปฏิบัติพิจารณาประเด็นความร่วมมือและแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรมต่อไป

๖) เมื่อความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ มีการลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) เรียบร้อยแล้ว กง.กสอ. ควรส่งต่อหน้าที่ให้แก่หน่วยปฏิบัติที่รับผิดชอบตามประเภทของอุตสาหกรรมโดยตรง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ กง.กสอ. ได้ริเริ่มพัฒนาความร่วมมือระหว่าง กสอ. กับประเทศนิวซีแลนด์ มีรายละเอียดดังภาคผนวก ค

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (๒๕๖๓). กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๐. ค้นเมื่อ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก <https://www.dip.go.th/uploadcontent/abhimuk/Division.PDF>

กระทรวงอุตสาหกรรม. (๒๕๕๙). ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการอุตสาหกรรมไทย ๔.๐ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙). ค้นเมื่อ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก http://www.oie.go.th/view/1/แผนแม่บทอุตสาหกรรม_นโยบาย/TH-TH

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๖๓). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ. ค้นเมื่อ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ/>

Ministry of Business, Innovation and Employment (2017). **SMALL BUSINESSES IN NEW ZEALAND**. Accessed May 9, 2020, Retrieved from <https://www.mbie.govt.nz/assets/30e852cf56/small-business-factsheet-2017.pdf>

New Zealand Trade and Enterprise (2020). **New Zealand Trade and Enterprise Information**. Accessed May 9, 2020, Retrieved from <https://www.nzte.govt.nz/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ตารางแสดงรายละเอียดการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง กสอ. กับประเทศญี่ปุ่น

ที่	จังหวัด/ หน่วยงาน	รัฐบาลกลาง / ท้องถิ่น / เอกชน	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๑	Saitama	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๒ ส.ค. ๒๕๕๖	- Mr. Kiyoshi Ueda (Governor) - นางอรรชกา สีบุญเรือง (รปอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๒	Yamanashi	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๔ ต.ค. ๒๕๕๖	- Mr. Shomei Yokouchi (Governor) - นางอรรชกา สีบุญเรือง (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๓	Akita	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๕ ต.ค. ๒๕๕๖	- Mr. Norihisa Satake (Governor) - นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี (ปกอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๔	Tottori	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๒ พ.ย. ๒๕๕๖	- Mr. Shinji Hirai (Governor) - นางอรรชกา สีบุญเรือง (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๕	Shimane	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒ ก.ย. ๒๕๕๗	- Mr.Zembee Mizoguchi (Governor) - นางอรรชกา สีบุญเรือง (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๖	Aichi	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๐ ก.ย. ๒๕๕๗	- Mr.Hideaki Omura (Governor) - นางอรรชกา สีบุญเรือง (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๗	เมือง Kawasaki จังหวัด Kanagawa	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๐ พ.ย. ๒๕๕๗	- Mr. Norihiko Fukuda (Mayor) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น

ที่	จังหวัด/ หน่วยงาน	รัฐบาลกลาง / ท้องถิ่น / เอกชน	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๘	Fukui	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๕ พ.ย. ๒๕๕๗	- Mr. Issei Nishikawa (Governor) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๙	Toyama	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๙ ธ.ค. ๒๕๕๗	- Mr. Takakazu Ishii (Governor) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๐	เมือง Minamiboso จังหวัด Chiba	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๗ ม.ค. ๒๕๕๘	- Mr. Yutaka Ishii (Mayor) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๑	Fukuoka	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๓ ม.ค. ๒๕๕๘	- Mr. Hiroshi Ogawa (Governor) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๒	Tokyo / Tokyo Metropolitan SME Support Center	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๒ พ.ค. ๒๕๕๘	- Mr. Yuji Izawa (President and CEO) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๓	Chiba	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๔ ก.ย. ๒๕๕๘	- Mr. Kensaku Morita (Governor) - นายอาทิตย์ วุฒิกะโร (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๔	Mie	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๙ พ.ย. ๒๕๕๘	- Mr. Eikei Suzuki (Governor) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น

ที่	จังหวัด/ หน่วยงาน	รัฐบาลกลาง / ท้องถิ่น / เอกชน	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๑๕	Kyoto	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๘ พ.ย. ๒๕๕๘	- Mr. Keiji Yamada (Governor) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๖	Ehime	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๘ ม.ค. ๒๕๕๙	- Mr. Tokihiro Nakamura (Governor) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๗	Fukushima	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๕ มิ.ย. ๒๕๖๐	- Mr. Masao Uchibori (Governor) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การพัฒนาและเชื่อมโยง SMEs ของไทยและญี่ปุ่น โดยเฉพาะใน กลุ่มอุตสาหกรรมอุปกรณ์และ เครื่องมือทางการแพทย์
๑๘	Nagano	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๘ ต.ค. ๒๕๖๑	- Mr. Shuichi Abe (Governor) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๑๙	Kochi	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๑๗ พ.ย. ๒๕๖๑	- Mr. Masanao Ozaki (Governor) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๒๐	เมือง Sendai จังหวัด Miyagi	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๓๑ ม.ค. ๒๕๖๒	- Ms. Kazuko Kohri (Mayor) - นายเดชา จาตุธนพันธ์ (รองอธิบดี)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น

ที่	จังหวัด/ หน่วยงาน	รัฐบาลกลาง / ท้องถิ่น / เอกชน	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๒๑	Tokyo / TIRI	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU หมายเหตุ: ต่ออายุ MOU	๑๖ พ.ค. ๒๕๖๒	- Mr. Tsugunori Okumura (President) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๒๒	Wakayama	รัฐบาลท้องถิ่น	MOU	๒๐ พ.ค. ๒๕๖๒	- Mr. Yoshinobu Nisaka (Governor) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๒๓	สถานทูตญี่ปุ่น ประจำ ประเทศไทย	รัฐบาลกลาง	LOI	๑๒ ก.ย. ๒๕๖๐	- Mr. Shiro Sadoshima (Ambassador) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรมภายใต้แนวคิด “FlexCampus”
๒๔	SMRJ	รัฐบาลกลาง	LOI	๑๒ ก.ย. ๒๕๖๐	- Mr. Hiroshi Takada (Chairman & CEO) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๒๕	SMRJ	รัฐบาลกลาง	MOU	๕ ก.ย. ๒๕๕๗	- Mr. Hiroshi Takada (Chairman & CEO) - นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี (ปกอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น
๒๖	SMRJ	รัฐบาลกลาง	MOU	๓๐ ม.ค. ๒๕๖๐	- Mr. Toshihiko Watanabe (Executive Director) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และญี่ปุ่น โดยเฉพาะในด้านการ แลกเปลี่ยนบุคลากร

ที่	จังหวัด/ หน่วยงาน	รัฐบาลกลาง / ท้องถิ่น / เอกชน	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๒๗	Industrial and Product Safety	รัฐบาลกลาง	MOC	๑๑ มี.ย. ๒๕๖๑	- Mr. Hiroshi Fukushima (Director General) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสน.) - นายมงคล พฤกษ์วัฒนา (อรอ.)	การพัฒนาบุคลากรทั้งภาครัฐ และเอกชน ด้านการเสริมสร้าง ระบบความปลอดภัยของ อุตสาหกรรมโดยการนำ เทคโนโลยีดิจิทัล AI และ IoT มาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม
๒๘	AGP Corporation	เอกชน	MOM	๑๐ มี.ค. ๒๕๖๐	- Mr. Eiichi Yamaguchi (President & CEO) - นายพสุ โลหารชุน (อสน.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และเชื่อมโยง SMEs ของไทย และ ญี่ปุ่น โดยเฉพาะใน อุตสาหกรรมการบิน
๒๙	JC Service Co., Ltd.	เอกชน	LOI	๑๒ ก.ย. ๒๕๖๐	- Mr. Masami Nakakubo (President & CEO) - นายพสุ โลหารชุน (อสน.)	การสนับสนุนการพัฒนา SMEs ของไทยในอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงาน
๓๐	Denso Corporation	เอกชน	MOU	๑๙ ม.ค. ๒๕๖๑	- Mr. Katsuhiko Sugito (Executive Director) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสน.)	การพัฒนาอุตสาหกรรม จัดตั้ง โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ Lean Automation System Integrator (LASI) ส่งเสริมพัฒนา อุตสาหกรรมการผลิตยุคใหม่
๓๑	JTECS	เอกชน	MOU	๒๗ ก.ย. ๒๕๖๒	- Mr. Hajime Kuwata (President) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสน.)	การส่งเสริมอุตสาหกรรมระบบ อัตโนมัติ หุ่นยนต์ System Integrator (SI) และเชื่อมโยง SMEs ของไทยและญี่ปุ่น

ที่มา: รวบรวมโดยกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กสอ. ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

ภาคผนวก ข แสดงรายละเอียดการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง กสอ. กับประเทศอื่นๆ

ที่	หน่วยงาน	ประเทศ	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	วันที่หมดอายุ	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๑	The Industrial Development Board of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka (IDB)	สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา	LOI	๙ มีนาคม ๒๕๕๙	-	- Mr. Mahinda Jinasena (Chairman) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมและเชื่อมโยง SMEs ของไทยและศรีลังกา
๒	The Small & Medium Business Corporation (SBC)	สาธารณรัฐเกาหลี	MOU	๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙	-	- Mr. Han-cheol Lee (Vice President) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมและเชื่อมโยง SMEs ของไทยและเกาหลี
๓	The Korea Productivity Center (KPC)	สาธารณรัฐเกาหลี	MOU	๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙	-	- Dr. Hong Soon Jick (Chairman & CEO) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมและเชื่อมโยง SMEs ของไทยและเกาหลี

ที่	หน่วยงาน	ประเทศ	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	วันที่หมดอายุ	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๔	Federation of Chambers of Commerce and Industry	สาธารณรัฐแห่ง สหภาพเมียนมา	MOU	๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	-	- U Ye Min Aung (Vice President) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การส่งเสริม พัฒนา อุตสาหกรรมและ เชื่อมโยง SMEs ของไทยและพม่า สู่อาเซียน
๕	Small and Medium Business Administration of the Republic of Korea (SMBA) ร่วมกับ สสว.	สาธารณรัฐเกาหลี	MOU	๓ เมษายน ๒๕๖๐	๓ เมษายน ๒๕๖๓	- Mr. Young-Sup Joo (SME Minister) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การส่งเสริม พัฒนา อุตสาหกรรมและ เชื่อมโยง SMEs ของไทยและ เกาหลี เพื่อจัดตั้ง ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีและ คณะกรรมการ Joint SME Cooperation Committee

ที่	หน่วยงาน	ประเทศ	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	วันที่หมดอายุ	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๖	The Department of Small and Medium Enterprise Promotion (DOSMEP)	สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว	MOU	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐	-	- Mr. Somdy Inmyxai (Director General) - นายพสุ โลหารชุน (อสอ.)	การส่งเสริม พัฒนา อุตสาหกรรมและ เชื่อมโยง SMEs ของไทยและลาวสู่ อาเซียน
๗	Mediana Co., Ltd.	สาธารณรัฐเกาหลี	MOU	๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐	-	- Mr. MK Park (Vice President) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสอ.)	การสนับสนุน อุตสาหกรรม อุปกรณ์ การแพทย์ โดยเฉพาะเครื่อง กระดูกหัวใจ
๘	Alibaba Group	สาธารณรัฐ ประชาชนจีน	MOU	๑๙ เมษายน ๒๕๖๑	๑๙ เมษายน ๒๕๖๓	- Mr. Lei Huang (Senior Director, Alibaba Business School) - นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ (อสอ.)	การพัฒนา บุคลากรในด้าน ดิจิทัลและการ ส่งเสริมธุรกิจผ่าน E-Commerce

ที่	หน่วยงาน	ประเทศ	ประเภท การลงนาม	วันที่ลงนาม	วันที่หมดอายุ	ผู้ลงนาม/ตำแหน่ง	จุดประสงค์
๙	TUS – Holding Company Limited	สาธารณรัฐประชาชนจีน	MOU	๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑	๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓	Mr.Wang Jiwu / Chairman Mr.Nuttapon Nimmanphatchrin/ President Mr.Jumras Limtrakul/ President Mr.Pun-Arj Chairatana/ Executive Director	การพัฒนา EEC และ Startup Hub
๑๐	Hong Kong Trade Development Council (HKTDC)	เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน	MOU	๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑	๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๓	- Ms. Sophia Chong (Assistant Executive Director) - นายสมชาย หาญหิรัญ (อสอ.)	การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมและเชื่อมโยง SMEs ของไทยและฮ่องกง

ที่มา: รวบรวมโดยกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

ภาคผนวก ค การพัฒนาความร่วมมือระหว่าง กสอ. กับประเทศนิวซีแลนด์

ข้อมูลประเทศนิวซีแลนด์

- ประเทศนิวซีแลนด์ ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ของมหาสมุทรแปซิฟิกใต้ ในเส้นทางการขนส่งทางเรือ เชื่อมระหว่างเอเชียและอเมริกาใต้ และเป็นประตูไปสู่แปซิฟิกใต้
- มุ่งดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างอิสระ เน้นให้ความช่วยเหลือประเทศหมู่เกาะแปซิฟิกใต้และส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- ส่งออกสินค้าเกษตรเป็นหลัก มีเทคโนโลยีทันสมัยทางการเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ การอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม
- ภาคบริการที่สำคัญ ได้แก่ การท่องเที่ยว และการศึกษา
- จัดการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐ โดยพรรค Labour นำโดยนางสาวจาซินดา อาร์เดิร์น สามารถจัดตั้งรัฐบาลผสมได้สำเร็จ

ข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศนิวซีแลนด์

หัวข้อ	ไทย	นิวซีแลนด์*
จำนวน SMEs	๓,๐๗๗,๘๒๒ ราย หรือ ๙๙.๗๙% ของจำนวนวิสาหกิจทั้งประเทศ (ข้อมูลปี ๒๐๑๘)	๕๐๙,๗๒๔ ราย หรือ ๙๙% ของจำนวนวิสาหกิจทั้งประเทศ (ข้อมูลปี ๒๐๑๗)
การจ้างงาน โดยภาค SMEs	๑๓,๙๕๐,๒๔๑ คน คิดเป็น ๘๕.๔๗% ของการจ้างงานทั้งประเทศ (ข้อมูลปี ๒๐๑๘)	๙๐๕,๒๕๐ คน คิดเป็น ๔๓% ของการจ้างงานทั้งประเทศ (ข้อมูลปี ๒๐๑๗)
สัดส่วนของ SMEs ใน GDP รวมของประเทศ	๔๓% (ข้อมูลปี ๒๐๑๘)	๓๔% (ข้อมูลปี ๒๐๑๗)
อันดับความยากง่าย ในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business 2020)	Rank 21	Rank 1

ที่มา: <https://www.mbie.govt.nz/assets/moe๘๕๒cf๕๖/small-business-factsheet-๒๐๑๗.pdf>
(ประมวลข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจที่มีการจ้างงานไม่เกิน ๕๐ ราย)

นโยบายเศรษฐกิจประเทศนิวซีแลนด์

- การปฏิรูปการผลิตภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการลงทุนและภาคบริการให้ทันสมัย
- เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป เอเชีย และในแถบมหาสมุทรแปซิฟิก
- นิวซีแลนด์และออสเตรเลียมีแผนงานที่จะรวมตัวเป็น Single Economic Market (SEM) ซึ่งจะลดอุปสรรคการค้าระหว่างกัน โดยทั้งสองประเทศได้ร่วมร่าง New Zealand/ Australia Joint Statement of Intent

แนวโน้มเศรษฐกิจนิวซีแลนด์

สถานการณ์ทางการเงินไตรมาสแรกปี ๒๐๑๖ ค่อนข้างแข็งแกร่งจากการเติบโตของอุตสาหกรรมก่อสร้างที่ฟื้นตัว และธุรกิจบริการ ท่องเที่ยวที่กำลังคึกคัก ซึ่งช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศแม้จะได้รับผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงภายนอก อาทิ เศรษฐกิจจีนชะลอตัวลง ภาวะเงินฝืดในตลาดโลก และการที่อังกฤษออกจาก EU คาดการณ์ว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจนิวซีแลนด์ปี ๒๐๑๖ จะมีขยายตัวที่ร้อยละ ๒.๖ และร้อยละ ๒.๙ ในปี ๒๐๑๗ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๓.๒ ในปี ๒๐๑๘ ในขณะที่อัตราว่างงานจะลดลงจากร้อยละ ๕.๖ เหลือร้อยละ ๔.๖ ภายใน ๔ ปีข้างหน้า

สถานการณ์การลงทุน

ไตรมาสแรกปี ๒๐๑๕ การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในนิวซีแลนด์มี มูลค่า ๓๕๕.๑ พันล้านเหรียญนิวซีแลนด์ ร้อยละ ๕๘.๒ เป็นการลงทุนจากออสเตรเลีย อังกฤษ และอเมริกา นักลงทุนต่างชาติจากประเทศในแถบเอเชียตะวันออกที่เข้าลงทุนมากที่สุดคือ ญี่ปุ่น มีมูลค่า ๑๑.๖ พันล้านเหรียญนิวซีแลนด์ รองลงมาคือ จีน ฮองกง และสิงคโปร์

สถานการณ์การค้าระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

เป้าหมายส่งออก	มูลค่าการค้ารวม (ล้าน USD)			มูลค่าการส่งออก (ล้าน USD)			มูลค่าการนำเข้า (ล้าน USD)		
	ปี 2016	ปี 2017		ปี 2016	ปี 2017		ปี 2016	ปี 2017	
		ม.ค.-ม.ค.	+/- (%)		ม.ค.-ม.ค.	+/- (%)		ม.ค.-ม.ค.	+/- (%)
+7.00	2,011.81 (4.95)	165.40	11.21	1,424.22 (7.64)	111.42	20.44	587.59 (-1.05)	53.98	-3.98

สินค้าส่งออกหลักของไทยไปตลาดนิวซีแลนด์ ๒๐๑๖ - ๒๐๑๗

สินค้า	ปี 2016	ปี 2016 (ม.ค.-ม.ค.)	ปี 2017 (ม.ค.-ม.ค.)	+/- (%) ปี 2017
1. รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	774.58	43.07	60.40	40.24
2. เม็ดพลาสติก	52.66	3.97	5.19	30.73
3. อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป	31.72	2.90	3.59	23.79
4. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	41.46	2.79	3.24	16.13
5. เครื่องปรับอากาศ และส่วนประกอบ	52.59	4.11	3.05	-25.79
6. เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	33.51	1.44	2.72	88.89
7. ผลิตภัณฑ์ยาง	33.61	2.68	2.54	-5.22
8. เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	12.65	0.05	2.31	4,520.00
9. เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	30.12	2.09	2.09	0.00
10. ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และส่วนประกอบ	37.16	3.01	2.02	-32.89
การส่งออกรวม	1,424.22	92.51	111.42	20.44

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากตลาดนิวซีแลนด์ ปี ๒๐๑๖ – ๒๐๑๗

สินค้า	ปี 2016	ปี 2016 (ม.ค.-ม.ค.)	ปี 2017 (ม.ค.-ม.ค.)	+/- (%) ปี 2017
1. นม และผลิตภัณฑ์นม	231.20	31.99	27.07	-15.38
2. ผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	66.97	3.68	5.11	38.86
3. เนื้อสัตว์สำหรับบริโภค	33.75	3.80	3.87	1.84
4. อาหารปรุงแต่งสำหรับใช้เลี้ยงทารก	37.61	3.83	3.04	-20.63
5. ไม้ซุง ไม้แปรรูป และผลิตภัณฑ์	26.96	1.99	2.47	24.12
6. เยื่อกระดาษ และเศษกระดาษ	18.23	1.13	1.89	67.26
7. เคมีภัณฑ์	22.08	1.43	1.28	-10.49
8. กระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ	14.84	1.75	1.23	-29.71
9. สัตว์สำหรับทำพันธุ์	5.27	0.34	0.96	182.35
10. สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์	9.27	0.27	0.95	251.85
การนำเข้ารวม	587.59	56.22	53.98	-3.98

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ข้อมูลความร่วมมือทวิภาคี ไทย-นิวซีแลนด์

ไทยกับนิวซีแลนด์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๙ ไทยกับนิวซีแลนด์มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีความร่วมมือที่ใกล้ชิดกันในหลากหลายสาขา มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงและการหารือทวิภาคีระดับผู้นำในโอกาสต่าง ๆ และความร่วมมือในมิติต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์กับไทยในฐานะพันธมิตรอันยาวนานทั้งในอดีตและปัจจุบัน การเป็นตลาดสินค้าและบริการและประตูสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งเป็นตลาดด้านธุรกิจการศึกษาของนิวซีแลนด์ โดยที่ผ่านมามีความร่วมมือด้านการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และด้านการเกษตร เป็นความร่วมมือทวิภาคีที่โดดเด่น

เศรษฐกิจ

ในปี ๒๕๕๙ ไทยและนิวซีแลนด์มีมูลค่าการค้ารวม ๒,๐๑๑.๘๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๗๐,๐๑๐.๙๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิม ก่อนหน้าที่จะมีการทำความตกลงการค้าเสรี ซึ่งในปี ๒๕๔๒ – ๒๕๕๐ มูลค่าการค้าโดยเฉลี่ยประมาณ ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยไทยส่งออก ๑,๔๒๔.๒๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าสำคัญ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง และอาหารทะเลกระป๋องแปรรูป โดยไทยนำเข้า ๕๘๗.๕๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าสำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์นม ไม้ ผักและผลไม้ เคมีภัณฑ์ และน้ำมันดิบ ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า ๘๓๖.๖๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ ๑๐ ของนิวซีแลนด์ และนิวซีแลนด์เป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ ๓๖ ของไทย ทั้งนี้ ไทยและนิวซีแลนด์ตั้งเป้าร่วมกันที่จะเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้เป็นสองเท่าภายในปี ๒๕๖๓ และมูลค่าการค้าสองฝ่ายเพิ่มขึ้นเกือบ ๓ เท่า หลังจากที่มีการลงนามความตกลงว่าด้วยหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘

การลงทุน

กระทรวงการต่างประเทศและภาคเอกชนต่าง ๆ ของไทย ประสงค์จะผลักดันและส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้าและการลงทุน และความร่วมมือในระดับรัฐบาล ภาคเอกชน และประชาชน โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการเกษตร เนื่องจากนิวซีแลนด์เป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีความก้าวหน้ามาก และไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางการเกษตรสูง หากทั้งสองประเทศสามารถนำจุดแข็งมารวมกัน ผลผลิตทางการเกษตรคุณภาพดีของนิวซีแลนด์และอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของไทยจะเป็นประโยชน์ของทั้งฝ่าย ทั้งนี้ อาจให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การศึกษา

ไทยและนิวซีแลนด์มีความร่วมมือด้านการศึกษาที่แน่นแฟ้นหลายมิติ ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยการศึกษาไทย-นิวซีแลนด์ ที่ได้ลงนามเมื่อปี ๒๕๕๐ และแถลงการณ์ร่วมหุ้นส่วนทางการศึกษาปี ๒๕๕๖ และความตกลงระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ กว่า ๓๐ ฉบับ

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวลลิงตัน ประสบความสำเร็จในการผลักดันโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต (RBAC) และ University of Auckland (UOA) ให้เป็นรูปธรรม โดยเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ RBAC กับ UOA ได้ลงนามความร่วมมือระหว่างกันเพื่อเปิดสอนหลักสูตรปูพื้นฐานปริญญาตรี (Foundation Course) ที่กรุงเทพฯ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนไทยสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนิวซีแลนด์ โดยผู้สำเร็จหลักสูตรพื้นฐานนี้จะได้ประกาศนียบัตร และรับการคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีที่ UOA หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในนิวซีแลนด์ ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (อยู่ระหว่างการเพิ่มสาขาวิชาอื่น ๆ) โดยมีเงื่อนไขเพียงว่าต้องได้รับคะแนนในแต่ละวิชาถึงตามเกณฑ์ของสาขาที่ประสงค์จะศึกษาต่อ

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศได้นำคณะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเยือนิวซีแลนด์และออสเตรเลีย ภายใต้โครงการ Creative Partnership มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ทำให้เกิดความร่วมมือในหลายสาขา อาทิ ๑) โครงการ Food Innovation Network ซึ่งเป็นการส่งเสริมการวิจัยร่วมกันในด้านอาหารระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ ๒) การผลักดันการจัดทำข้อตกลงด้านภาพยนตร์ระหว่างไทย-นิวซีแลนด์ ล่าสุด ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ นำคณะจากภาครัฐเดินทางไปยังนิวซีแลนด์และออสเตรเลีย ภายใต้โครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (โครงการ Creative Partnership) ครั้งที่ ๓ เพื่อเข้าพบหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ผลการเยือนครั้งนี้ ไทยและนิวซีแลนด์มีแผนส่งเสริมการดำเนินธุรกิจร่วมกันในด้านการพัฒนาพันธุ์กรรมวุ้นนมและการพัฒนาตัวอ่อนของวุ้นนม ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวลลิงตันอยู่ระหว่างการผลักดันอย่างต่อเนื่อง

สรุปความเห็นต่อโอกาสการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ

ประเทศไทยและนิวซีแลนด์มีจุดแข็งร่วมกันคือ ภาคเกษตร โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าด้านการเกษตร และประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางการเกษตรสูง นิวซีแลนด์เป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีสินค้าส่งออกสำคัญคือ ผลิตภัณฑ์จากภาคเกษตร เช่น ผลิตภัณฑ์เนยและนม เนื้อสัตว์ ไม้ ผลไม้ ปลา สัตว์น้ำ และไวน์ โดยนอกจากจะส่งออกในรูปแบบของผลิตภัณฑ์เกษตรทั่วไปแล้ว นิวซีแลนด์ยังมีความพยายามผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ ตัวอย่างเช่น สารสกัดโปรตีนจากนมที่ใช้เป็นส่วนผสมในภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าผลิตภัณฑ์นมทั่วไป อีกทั้งมีการส่งเสริม Startup ด้านอาหารและเครื่องดื่มในประเทศอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ นิวซีแลนด์ยังเป็นประเทศที่มีการส่งเสริมผู้ประกอบการให้เติบโตอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มต้นธุรกิจจนกระทั่งสามารถทำการส่งออกได้ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รวบรวมการส่งเสริมผู้ประกอบการไว้ในหน่วยเดียวคือ New Zealand Trade and Enterprise (<https://www.nzte.govt.nz/>) ซึ่งอาจเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยได้

แนวทางการร่วมมือที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสองประเทศ ในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การพัฒนานักธุรกิจเกษตร การพัฒนาสินค้าและตลาดเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs การถ่ายทอดวิทยาการด้านเทคโนโลยีเครื่องจักรการเกษตร การจัดการของเสียในภาคเกษตรอุตสาหกรรม